

**UNIVERSITEIT
GENT**

ONDERWIJSDAG FGE 2022

FUTURE-PROOF ONDERWIJS

Lieven Danneels - Onderwijsdirecteur - 8 september 2022

PROGRAMMA

uur	Wat?	Wie?
9u-9u05	Verwelkoming Inleiding	Prof. dr. Lieven Danneels - Onderwijsdirecteur
9u05-9u30	Stand van zaken Apollo 8 Project 3 - DOWA	Prof. dr. Ilse De Bourdeaudhuij - Directeur DOWA
9u30-10u	Stand van zaken Apollo 8 Project 3 - Faculteit	FDO medewerkers
10u-10u30	Toelichting leerresultaatgebieden Opzet werksessies	Themaverantwoordelijken FDO medewerker
10u30-11u	Koffie break	
11u-12u30	Aan de slag – Werksessie 1	3 werkgroepen
12u30-13u30	Lunch	
13u30-15u	Aan de slag – Werksessie 2	3 werkgroepen
15u-15u30	Koffie break	
15u30-16u15	Plenaire terugkoppeling	Themaverantwoordelijken
16u15-17u	Blik op de toekomst Afsluitend woord	Prof. dr. Lieven Danneels - Onderwijsdirecteur

VERWELKOMING EN INLEIDING

ONDERWIJS VAN DE TOEKOMST - APOLLO 8

De UGent wil haar studenten beter voorbereiden op de grote uitdagingen van de toekomst en haar nieuwe onderwijsvisie versneld implementeren. Hiervoor werd '**APOLLO 8**' in het leven geroepen, dat verwijst naar 8 strategische onderwijsprojecten die worden uitgerold van november 2021 tot oktober 2023.

APOLLO 8 staat voor **A**mbitieuus **P**rogramma voor toekomstgericht **O**nline/blended & **L**evenslang **L**eren in het kader van het bredere Onderwijsbeleid en versterkt de positie van de UGent als vooruitstrevende en innovatieve hogeronderwijsinstelling.

Meer concreet gaat het over de volgende projecten:

- Project 1: Innovatie van het UGent-opleidingsaanbod
- Project 2: Een betere samenwerking met de hogescholen
- Project 3: Future-proof UGent-opleidingen
- Project 4: De academies als motor van levenslang leren aan de UGent
- Project 5: Campus van de toekomst
- Project 6: Realiseren van een innovatieve tweede generatie digitale leeromgeving
- Project 7: Virtual Science Labs
- Project 8: Naar een duurzame Blend@UGent

ONDERWIJS VAN DE TOEKOMST - APOLLO 8

Focus van deze onderwijsdag:

- Project 1: Innovatie van het UGent opleidingsaanbod
- Project 2: Een betere samenwerking met de hogescholen
- **Project 3: Future-proof UGent-opleidingen**
- Project 4: De academies als motor van levenslang leren aan de UGent
- Project 5: Campus van de toekomst
- Project 6: Realiseren van een innovatieve tweede generatie digitale leeromgeving
- Project 7: Virtual Science Labs
- Project 8: Naar een duurzame Blend@UGent

Uitwerking Project 3:

- Centraal en Facultair (synchroon)
- Regelmatig overleg en afstemming

DOELSTELLING ONDERWIJSDAG

We willen jullie vandaag meer **informatie meegeven** over:

- Project 3: Future-proof UGent-opleidingen
- Stavaza van de uitwerking door DOWA
- Stavaza van de uitwerking door de faculteit

We willen **input verzamelen** vanuit de opleidingen zodat we:

- bottom-up informatie kunnen aanleveren tijdens onze overlegmomenten met DOWA
- tot een gedragen visie en kader kunnen komen

PROJECT 3: FUTURE-PROOF UGENT-OPLEIDINGEN (DOWA)

COCREATIE APOULLO8- FUTURE-PROOF CURRICULA

Ilse De Bourdeaudhuij, Directeur DOWA

APOLLO 8: WERKPAKKETTEN

JANUARI 2022 TOT OKTOBER 2023

Speerpunt 1: toekomstbestendig opleidingsportfolio

Project 1: Optimaliseren opleidingsaanbod UGent

Project 2: Optimaliseren samenwerking met hogescholen

Project 3: Future-proof UGent curricula

Speerpunt 2: levenslang leren

Project 4: Academies als motor van levenslang leren

Speerpunt 3: digitaal onderwijs

Project 5: UGent: campus van de toekomst

Project 6: Innovatieve digitale leeromgeving

Project 7: Virtual science labs

Project 8: duurzame Blend@UGent

FUTURE PROOF OPLEIDINGEN: WAAROM?

Maatschappelijke uitdagingen

&

Europese onderwijstransformatie

“UITDAGINGEN EN KANSEN VOOR EEN TOEKOMSTGERICHT HOGER ONDERWIJS” (ADVIES RAAD HOGER ONDERWIJS, JUNI 2019)

Uitdagingen

- Diverse samenleving
- Kenniseconomie
- Technologie
- Globalisering
- Klimaat en duurzaamheid
- ...

Kansen

- Levenslang leren
- Kennis en onderzoek
- Generieke competenties
- Internationalisering
- Interdisciplinariteit
- Dynamisch & blended aanbod
- Actieve student centraal
- Professionalisering personeel
- Maatschappelijke rol
- ...

BREDER EUROPEES KADER

“European Transformation Agenda”

**Transforming
European
Higher
Education**

Key priorities for Higher Education

- Skills Agenda July 2020
- European Education Area Sept 2020
- Digital Education Action Plan Sept 2020
- European Research Area Sept 2020
- Future Programmes 2021-2027
 - Erasmus+
 - Horizon Europe

EU TRANSFORMATION AGENDA: “EUROPEAN DEGREE”

“To create a **globally recognised degree** that will be synonymous for innovative and transformative higher education from **multiple institutions in multiple European countries.**”

European Degree should stand for...

- Embedded mobility
- Multilingualism
- Innovative pedagogies
- Academic rigour
- Student-centred learning
- Challenge-based/experiential learning
- Exposure/ engagement with research
- Interdisciplinarity
- Alignment with future labour market needs
- Modularisation and flexibility
- Self-customisation of study track
- Civic engagement

3 DOELSTELLINGEN PROJECT 3

Ontwikkelen van **een visie en methodieken** voor future-proof opleidingen:

1

- T-shaped professional,
- Stepping stones internationalisering,
- Maatschappelijke verankering,
- Interdisciplinariteit
- Flexibele leerwegen

2

Uitwerken van **initiatieven voor professionalisering en begeleiding** van opleidingen en lesgevers bij het implementeren van future-proof onderwijs

3

Implementatie, monitoring en evaluatie van future-proof curricula in 20 **pilootopleidingen**

01

T-shaped professional

Is er een weloverwogen balans tussen het verwerven van de nog steeds zeer belangrijke, disciplinespecifieke competenties én tegelijk de (aan belang winnende) generieke competenties?

02

Stepping stones voor internationalisering

Is het stepping stone principe systematisch geïntegreerd voor het verwerven van internationale en interculturele competenties?

03

Maatschappelijke verankering

Beantwoordt de opleiding aan toekomstige maatschappelijke noden, gebaseerd op/gebruik makend van 'real-life challenges'? Biedt ze studenten daarnaast mogelijkheden tot maatschappelijk engagement en stages?

04

Interdisciplinariteit

Gaan studenten uit verschillende disciplines voldoende met elkaar in interactie tijdens de opleiding?

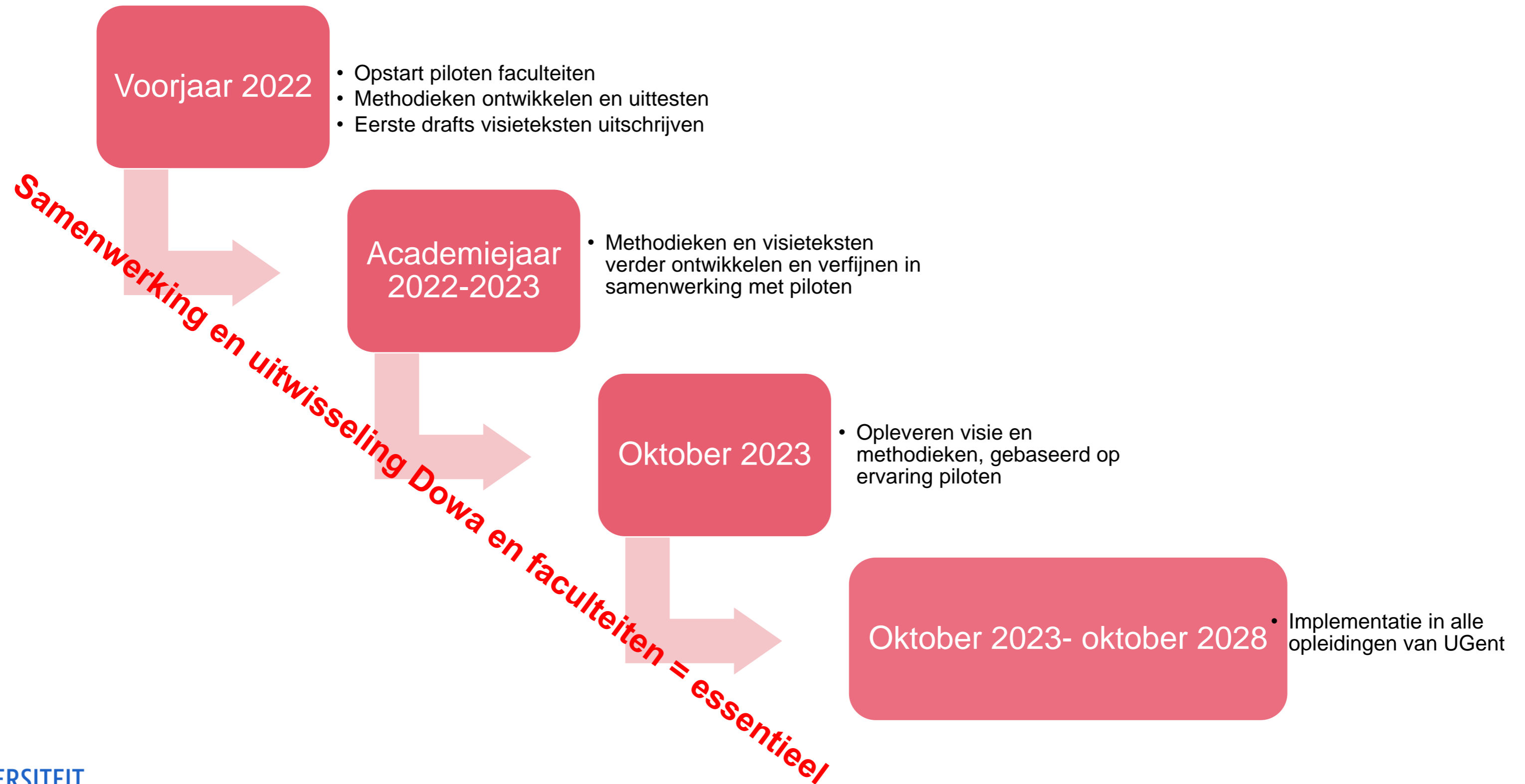
05

Flexibele leerwegen

Biedt de opleiding flexibele leerkansen en leerwegen zodat studenten hun opleiding competentiegericht kunnen personaliseren? Is er aandacht voor zelfsturing en begeleiding van de student?

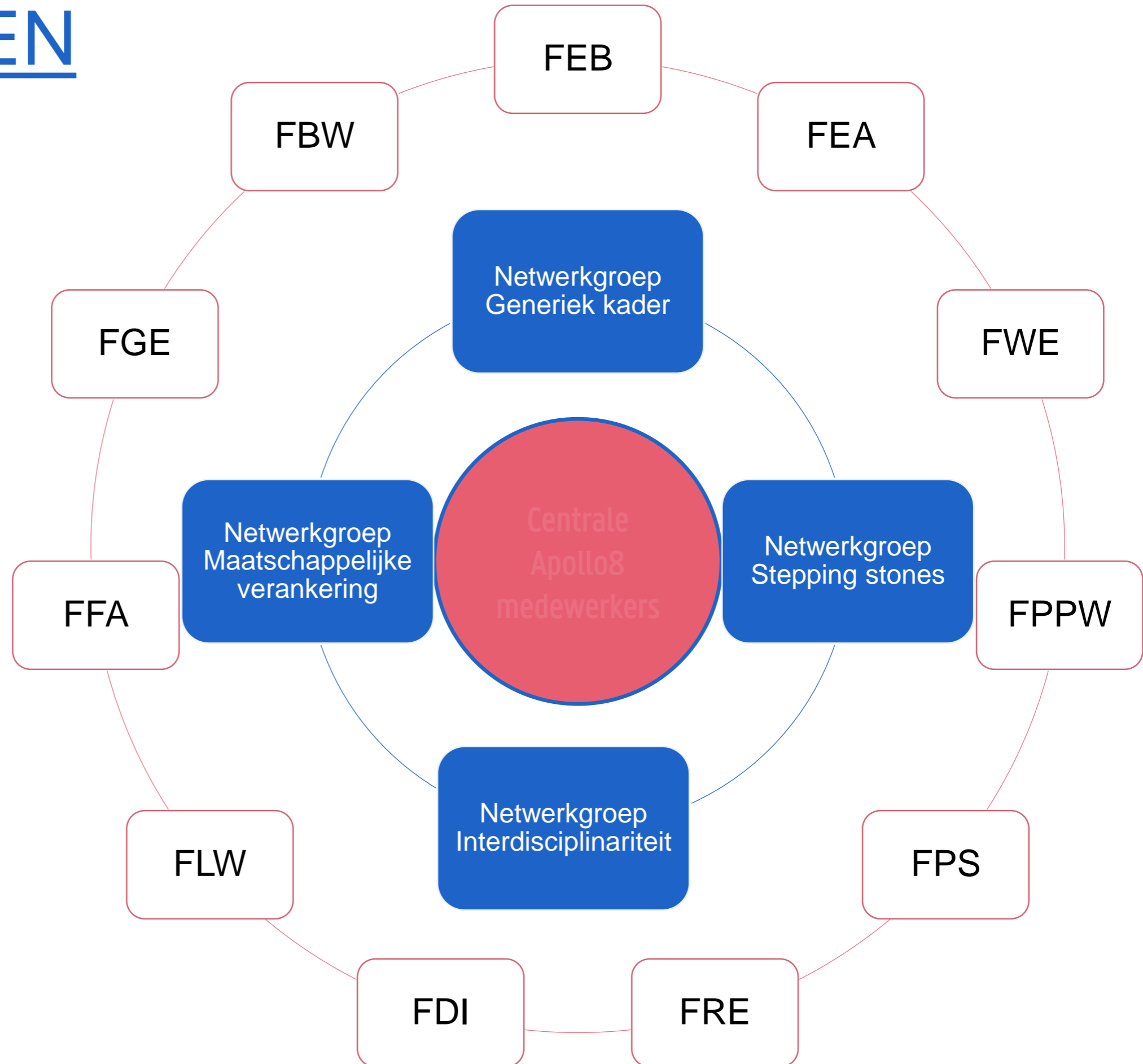
Faculteiten maakten bij hun aanvraag tot piloot-deelname de keuze om één of meerdere principes te implementeren in één of meerdere opleidingen, gekoppeld aan de noden vanuit de monitor.

ITERATIEF PROCES 2022-2023

VELE BETROKKEN MEDEWERKERS

APOLLO 8 overkoepelende
projectleider
Stuurgroep Apollo8

VISIETEKSTEN FUTURE-PROOF-CURRICULA

➤ Draft beleidsnota Leerresultatenmodel

01

T-shaped professional

- Draft onderwijstip Generieke competenties
- Draft onderwijstip Hoe OLR(her)formuleren?

02

Stepping stones voor internationalisering

- Draft onderwijstip stepping stones voor internationalisering

03

Maatschappelijke verankering

- Draft onderwijstip maatschappelijke verankering

04

Interdisciplinariteit

- Draft onderwijstip interdisciplinariteit

05

Flexibele leerwegen

- Draft beleidsnota flexibele leerwegen

DRAFTS WEERSPIEGELEN ITERATIEF PROCES

- **Eerst overkoepelende kaders:**
 - Beleidsnota Leerresultatenmodel + beleidsnota Flexibele leerwegen
 - Twee teksten als resultaat van verschillende feedbackrondes: drafts hebben reeds een sterke ruggengraat
- **Daarna onderliggende visieteksten – recente eerste drafts**
 - Afstemmingswerk tussen teksten dient nog te gebeuren
 - Generieke competenties,
 - Hoe OLR (her)formuleren,
 - Stepping stones voor internationalisering,
 - Maatschappelijke verankering,
 - Interdisciplinariteit

BINNEN DE FACULTEIT AAN DE SLAG GAAN

- Evenwicht zoeken tussen experimenteren en implementeren
- Relatief lange experimenteerperiode: ongewone manier van werken
- Moeilijk voor doorgedreven programmawijzigingen

- Basisconcepten en -processen worden universiteitsbreed vastgelegd op basis van co-creatietraject : gemeenschappelijk kader 'future proof opleiding'
- Manier van implementeren autonomie faculteit

DIRECTIE ONDERWIJSAANGELEGENHEDEN

- Universiteit Gent
- @ugent
- @ugent
- Ghent University

PROJECT 3: FUTURE-PROOF UGENT-OPLEIDINGEN (FACULTEIT)

AANPAK - INSPIRATIEKADER

De FGE wil ten volle inzetten op **future-proof onderwijs** dat studenten handvaten biedt om in een snel ontwikkelende samenleving (zowel tijdens als na hun opleiding):

- maximaal inzetbaar te zijn als **professional**
- de maatschappelijke rol als **(wereld)burger** op te nemen

Het is belangrijk dat studenten tijdens hun opleiding **leerresultaten verwerven** die hen in staat stellen om **succesvol te functioneren binnen** en waardevol **bij te dragen aan de complexe maatschappij** van vandaag en morgen.

- Diverse medewerkers worden de komende jaren actief ingezet om, in nauwe interactie met de opleidingen, een kader uit te werken rond het 'future-proof maken' van het onderwijs binnen de faculteit
- Gedragen visie en kader
- Gefaseerde implementatie
- Ondersteuning op maat

AANPAK - INSPIRATIEKADER

Inspiratiekader future-proof curricula:

- Gebaseerd op:
 - Doelstellingen project 3
 - T-shaped professional – generieke leerresultaten
 - Stepping stones voor internationalisering
 - Maatschappelijke verankering
 - Interdisciplinariteit
 - Flexibele leerwegen
 - Bestaand model skillslab
 - Bestaand UGent competentie-model
 - Draft van nieuwe centrale kaders en vereisten

AANPAK - INSPIRATIEKADER

Inspiratiekader future-proof curricula:

- Doel: komen tot **één overkoepelend** model:
 - Omvat de leerresultaatgebieden die men belangrijk acht na te streven bij studenten uit de diverse opleidingen binnen de faculteit.
 - Per leerresultaatgebied:
 - Definitie
 - Deelleerresultaten
 - Inspiratie good practices, werkvormen, evaluatievormen
 - Leerresultaatgebieden staan niet los van elkaar, **integratie!**

Ontwikkeling en uitwerking in nauw overleg met opleidingen én DOWA!

AANPAK - INSPIRATIEKADER

Leerresultaatgebieden:

- Diversiteit- en contextsensitiviteit
- Maatschappelijk handelen
- Duurzaam handelen
- Internationale en interculturele gerichtheid
- Ethiek en deontologie
- Zelfmanagement
- Leiderschap en management
- (Interprofessionele) communicatie
- (Interprofessionele) samenwerking
- Academisch, wetenschappelijke gerichtheid
- Digitale leerresultaten
- Probleemoplossend en ondernemend handelen

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

Internationale en interculturele leerresultaten:

Definitie

Het integreren van 'internationale en interculturele leerresultaten' in het onderwijs heeft als doel studenten op te leiden die, als professional en burger, adequaat en gepast functioneren in een steeds meer intergeconnecteerde, internationaal gerichte wereld (internationale leerresultaten). Bijzondere aandacht gaat hierbij ook uit naar het verwerven van interculturele leerresultaten die studenten in staat moeten stellen om zonder enig vooroordeel in interactie te treden en samen te werken met groepen en individuen met een ander normen-, waarden- en gebruikspraktijkenkader.

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

(Interprofessionele) communicatie:

Definitie

Het integreren van communicatieve leerresultaten in het onderwijs heeft als doel dat studenten in de omgang met anderen efficiënt, duidelijk en adequaat uitdrukking geven aan functionele behoeften, meningen, kennis en informatie.

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

Digitale leerresultaten:

Definitie

Het integreren van digitale leerresultaten in het onderwijs heeft als doel digitaal geletterde studenten op te leiden die zelfstandig, zelfzeker, kritisch en creatief gebruik kunnen maken van ICT om o.a. persoonlijke en/of studie- en werkgerelateerde doelen te bereiken, alleen of in samenwerking met anderen. Studenten hebben hierbij specifieke aandacht voor de positieve en negatieve impact van digitale technologie.

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

Maatschappelijk handelen:

Definitie

Het integreren van een sterke maatschappelijke component in het onderwijs heeft als doel studenten op te leiden die hun maatschappelijke rol als change-agent ten volle kunnen waarmaken en specifieke maatschappelijk georiënteerde competenties verwerven die hen ondersteunen in hun toekomstige rol als professional. Studenten bieden daarbij vanuit een evidence-based reflex duurzame antwoorden op actuele en toekomstgerichte maatschappelijke vraagstukken. Ze spelen in interactie met maatschappelijke actoren en vanuit een inherent maatschappelijk engagement een impactvolle rol in de maatschappij. Hierbij hebben ze ook oog voor duurzaamheidsvraagstukken en dragen bij aan een duurzame samenleving.

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

(Interprofessionele) samenwerking:

Definitie

Het integreren van (interprofessioneel) samenwerken in het onderwijs heeft als doel dat studenten samenwerking als middel kunnen inzetten om tot een betere kwaliteit van zorgverlening komen. Het kan gedefinieerd worden als het gezamenlijk inzetten van menselijke kennis, inzicht en vaardigheden, zowel binnen de eigen groep als interprofessioneel, om een bepaald doel te bereiken. Adequaat samenwerken vraagt op een respectvolle en heldere manier kunnen communiceren met anderen en de kennis en expertise van anderen erkennen.

TOELICHTING LEERRESULTAATGEBIEDEN

Academisch, wetenschappelijke leerresultaten:

Definitie

Het integreren van academisch, wetenschappelijke resultaten in het onderwijs heeft als doel dat studenten bewust een academisch reflex maken wanneer ze geconfronteerd worden met nieuwe informatie / problemen en daarnaast in staat zijn om nieuwe kennis op te bouwen. Dit wil zeggen in staat zijn om onderzoeksprojecten op een professionele, integere en kwaliteitsvolle manier te identificeren, te ontwerpen, uit te voeren en te dissemineren en zo bij te dragen aan de kennisontwikkeling van het vakgebied.

AAN DE SLAG – WERKSESSIE 1

OPZET WERKSESSIES

- Totale tijd: 1u30
- Opdeling in 3 groepen (volgens thema's ingeschreven)
- Per groep: moderator, sidekick en verslagnemer
- Doel: inzoomen op definitie, (deel)leerresultaten en good practices
 - Veel input en ideeën
 - Zoveel mogelijk helder krijgen
 - Toevoegingen en weglatingen
 - Materiaal om verder op te bouwen

REFLECTIEVRAGEN

Definitie

- Is deze definitie helder?
- Dekt de definitie de lading?
- Dienen er zaken toegevoegd/weggelaten/anders geformuleerd te worden?
- Is de definitie voldoende toekomstgericht?

(Deel)leerresultaten

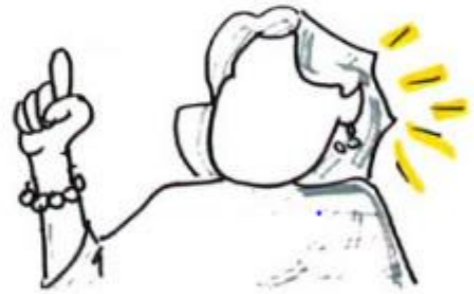
- Dekken de geformuleerde leerresultaten de lading?
- Wat zou je eventueel toevoegen of veranderen aan deze leerresultaten?
- Hoe belangrijk vind je deze leerresultaten?
- Zijn de leerresultaten haalbaar? Hoe kunnen we ze haalbaar maken?

Good practices

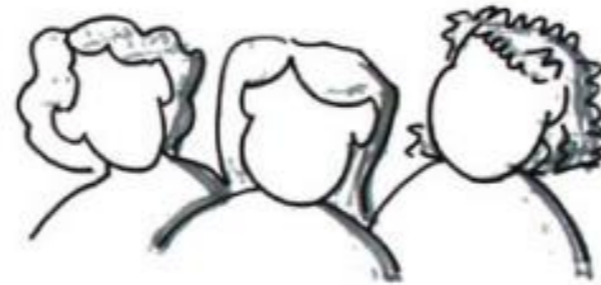
- Welke good practice ken je/gebruik je al om deze leerresultaten in praktijk te brengen?
- Hoe wordt deze uitgevoerd (werkvormen)?
- Hoe gebeurt de evaluatie (evaluatievormen)?
- Wat heeft ervoor gezorgd/toe bijgedragen dat dit een succes was? Wat zijn de randvoorwaarden?
- Heb je zelf nog ideeën op vlak van werk- en evaluatievormen?

ENKELE AFSPRAKEN

Elk idee is een
goed idee

Iedereen heeft
recht op
spreektijd

Unplug

Gebruik
elkaars ideeën

AAN DE SLAG – WERKSESSIE 2

PLENAIRE TERUGKOPPELING

BLIK OP DE TOEKOMST

BLIK OP DE TOEKOMST: APOLLO 8 – PROJECT 3

Verdere aanpak **project 3 – Future-proof UGent-opleidingen:**

- Samenbrengen gekregen input + ver/herwerking ervan + terugkoppeling
- Regelmatige terugkoppeling en afstemming met DOWA
- Nieuw overlegmoment vastleggen met de opleidingen voor de nog niet besproken leerresultaatgebieden + bijhorende afstemming met DOWA en herwerking
- Definitief centraal en facultair inspiratiekader tegen oktober 2023

BLIK OP DE TOEKOMST: APOLLO 8 – ANDERE PROJECTEN

- Project 2: Afgestemd en rationeel opleidingsaanbod **i.s.m. de hogescholen** in de Gentse regio
- Project 7: **Virtual science labs** inzetten in basiswetenschappelijk onderwijs
- Project 4: Facultaire Academie voor **LevensLang Leren** (de GHALL) :
 - Aanbod kort- en langlopende opleidingen
 - Micro-credentials
- Projecten 5, 6 en 8: **Toekomstgerichte en digitale onderwijs(infrastructuur)**
 - 5: Campus van de toekomst
 - 6: Afstemmen faciliteiten op werk- en evaluatievormen binnen onderwijs
 - 8: Blend@UGent

BLIK OP DE TOEKOMST: APOLLO 8 – PROJECT 8

- **Doelstelling:** Alle opleidingen hebben de **Blend@UGent** visie vertaald naar hun eigen context en hebben een plan van aanpak om deze te operationaliseren (KPI). De visie en plan van aanpak krijgen een plaats in de opleidingsmonitor.
- **Begeleidingsinstrument** voor opleidingen ontwikkeld door DOWA: [Gespreksleidraad Blend@UGent](#)
 - Module 0: waarom, timing, hoe leerpad gebruiken?
 - Module 1: kader Blend@UGent
 - Module 2: 4 kernvragen om tot een doordachte blend te komen
 - Module 3: vragen in functie van de verdere concretisering
- **Hoe:** [zelfstandig doorlopen](#) binnen de OC [of](#) in een vorm van [workshop begeleid](#) door (centrale/facultaire) onderwijsondersteuner?
- **Timing:**
 - Eerste semester: visie en plan van aanpak opstellen
 - Tweede semester: ontwikkeltijd voor lesgevers

BLIK OP DE TOEKOMST: ANDERE

Kwaliteitszorggesprekken (oktober – november 2022):

- Monitor + kwaliteitsverbeterplan
- Inbedding internationalisering
- Visie op blend@ugent
- Visie op future-proof maken van de opleiding

OKB-screening (februari 2023):

- Ba en Ma Lichamelijke Opvoeding en Bewegingswetenschappen
- Ma Gezondheidsbevordering
- Ma Management en Beleid van de Gezondheidszorg
- Focus:
 - Monitor actueel
 - Externe blik
 - Integratie studentenreflectie
 - Kwaliteitscultuur
 - Verslagen OC bij documentenbeheer

HARTELIJK DANK VOOR JULLIE AANWEZIGHEID EN INPUT!